

21. 8. 2017

ID: 106258

Odklad vykonatelnosti rozhodčího nálezu

Nejsou-li splněny formální podmínky, za nichž lze (s úspěchem) podat návrh na zrušení rozhodčího nálezu, není odklad vykonatelnosti rozhodčího nálezu účelný. Splnění podmínek pro podání návrhu na zrušení rozhodčího nálezu je třeba zkoumat v každém případě, tj. i tehdy, hrozí-li návrhovateli závažná újma, či lze-li usuzovat, že jeho návrh na zrušení rozhodčího nálezu je důvodný.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 23 Cdo 5171/2016, ze dne 23.5.2017)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobce Bytové družstvo Černý slon se sídlem v P., zastoupeného JUDr. J.Š., advokátem se sídlem v P., proti žalované ACEMA Credit Czech, a.s., se sídlem v P., zastoupené Mgr. M.H., advokátem se sídlem v P., o zrušení rozhodčího nálezu a odklad jeho vykonatelnosti, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 65 C 54/2015, o dovolání žalované proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. dubna 2016, č. j. 53 Co 427/2015-287, tak, že usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. dubna 2016, č. j. 53 Co 427/2015-287, se ruší a věc se tomuto soudu vrací k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Obvodní soud pro Prahu 1 usnesením ze dne 16. 7. 2015, č. j. 65 C 54/2015-243, ve znění opravného usnesení ze dne 9. 2. 2016, č. j. 65 C 54/2015-272, zamítl návrh na odklad vykonatelnosti rozhodčího nálezu č. j. 301 Rozh 2324/2013-20 vydaného rozhodcem JUDr. M.T. dne 24. 7. 2013. Soud prvního stupně, jak uvedl v odůvodnění svého rozhodnutí, zkoumal ve smyslu § 32 odst. 2 zákona č. [216/1994](#) Sb., o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů (dále „zákon o rozhodčím řízení“ nebo jen „ZRŘ“), ve znění jeho novely provedené zákonem č. [19/2012](#) Sb. ze dne 20. 12. 2012, zda je možné usuzovat, že návrh na zrušení rozhodčího nálezu, v řízení o němž byl návrh na odklad vykonatelnosti rozhodčího nálezu podán, je - z pohledu splnění formálních podmínek pro podání žaloby - důvodný. Konstatoval v té souvislosti, že rozhodčí nález byl žalobci doručen do vlastních rukou 30. 7. 2013, žaloba na zrušení rozhodčího nálezu byla podána 5. 12. 2013, tj. až po marném uplynutí lhůty podle § 32 odst. 1 ZRŘ. Návrhu na odklad vykonatelnosti tudíž nelze vyhovět, byť druhá z podmínek, kterou předpokládá § 32 odst. 2 ZRŘ, totiž hrozba závažné újmy při bezodkladném výkonu rozhodčího nálezu, splněna je.

Městský soud v Praze usnesením v záhlaví uvedeném rozhodnutí soudu prvního stupně změnil a vykonatelnost rozhodčího nálezu odložil. Neztotožnil se s názorem soudu prvního stupně, že součástí úsudku o důvodnosti žaloby na zrušení rozhodčího nálezu je úvaha o tom, je-li žaloba podána včas. Podle odvolacího soudu je totiž „důvodnost“ žaloby spjata pouze s důvody, pro které lze zrušit rozhodčí nález, taxativně uvedenými v § 31 ZRŘ. Jakkoli je otázka dodržení lhůty pro podání žaloby na zrušení rozhodčího nálezu otázkou podstatnou pro vyhovění či nevyhovění žalobě, nedotýká se, jak odvolací soud doplnil, její důvodnosti. Odvolací soud připustil, že odkládat vykonatelnost rozhodčího nálezu v případě, kdyby žaloba byla pro opožděnost odmítnuta (a důvody uvedené v § 31 ZRŘ by ani nebyly zkoumány), by bylo kontraproduktivní, nicméně v daném případě je včasnost žaloby od samého počátku řízení o zrušení rozhodčího nálezu sporná a bude vyžadovat „náležitou pozornost a případně i provedení dokazování“. Uzavřel, že shledal-li soud prvního stupně, že je dána jedna z podmínek pro odklad vykonatelnosti, totiž hrozba závažné újmy (která by mohla vzniknout neprodleným výkonem rozhodčího nálezu), pak nebyl důvod návrhu na odklad vykonatelnosti nevyhovět, jsou-li „závěry o opožděnosti žaloby zjevně předčasné“.

Proti rozhodnutí odvolacího soudu podala žalovaná dovolání, které považuje za přípustné podle § 237 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), uplatňujíc důvod nesprávného právního posouzení věci podle § 241a odst. 1 o. s. ř. Předkládá dovolacímu soudu otázku, kterou podle jejího názoru dovolací soud dosud neřešil, totiž zda předpokladem pro odklad vykonatelnosti rozhodčího nálezu je podání návrhu na zrušení rozhodčího nálezu v zákonem stanovené lhůtě. Je přesvědčena, že předpokladem pro odklad vykonatelnosti rozhodčího nálezu je, aby žaloba na zrušení rozhodčího nálezu měla všechny náležitosti vycházející z § 31 a následujících ZRŘ.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání bylo podáno řádně a včas, osobou k tomu oprávněnou a řádně zastoupenou podle § 241 odst. 1 o. s. ř., se zabýval přípustností dovolání. Dospěl k závěru, že dovolání je podle § 237 o. s. ř. pro řešení žalovanou předložené otázky přípustné, protože na ní odvolací soud založil své rozhodnutí a dovolacím soudem dosud nebyla řešena.

Dovolání je též důvodné.

Zákon o rozhodčím řízení uvádí v § 31 pod písmeny a) až i) důvody, pro které soud v řízení zahájeném na návrh strany rozhodčího řízení zruší vydaný rozhodčí nále. Podle § 32 odst. 1 ZRŘ musí být návrh na zrušení rozhodčího nálezu soudem podán do tří měsíců od doručení rozhodčího nálezu té straně, která se zrušení rozhodčího nálezu domáhá, nestanoví-li tento zákon jinak. Podle § 32 odst. 2 ZRŘ nemá podání návrhu podle odstavce 1 odkladný účinek na vykonatelnost rozhodčího nálezu. Na žádost povinného může však soud vykonatelnost rozhodčího nálezu odložit, jestliže by neprodleným výkonem rozhodčího nálezu hrozila závažná újma nebo jestliže je z návrhu na zrušení rozhodčího nálezu možné usuzovat, že je důvodný.

Z citovaných ustanovení zákona plyne, že úprava vykonatelnosti, resp. odkladu vykonatelnosti rozhodčího nálezu je dávana do souvislosti s lhůtou pro podání návrhu na zrušení rozhodčího nálezu soudem. Toto uspořádání se novelou zákona o rozhodčím řízení provedenou zákonem č. [19/2012](#) Sb., nezměnilo. Novela doplnila jen další (samostatný) důvod pro odklad vykonatelnosti, jímž je, krom hrozby závažné újmy, též úsudek, že návrh na zrušení rozhodčího nálezu je důvodný. Gramatický, systematický, ale též logický výklad zákona dává za pravdu dovolateli v tom, že zjištění, že žaloba na zrušení rozhodčího nálezu je podána včas, je podstatné pro rozhodnutí soudu o tom, zda povolí odklad vykonatelnosti takovou žalobou napadeného rozhodčího nálezu. Zákon jednoznačně stanoví podmínku, bez jejíhož splnění nelze žalobě na zrušení rozhodčího nálezu vyhovět, tj. lhůtu pro podání návrhu běžící od okamžiku doručení rozhodčího nálezu navrhovateli, stanoví zároveň, že ani podání takového (byť včas podaného) návrhu obecně nemá automaticky odkladný účinek na vykonatelnost rozhodčího nálezu, ale lze o odklad vykonatelnosti požádat. Soud takovému návrhu může vyhovět, je-li splněn alespoň jeden ze dvou důvodů v zákoně uvedených.

Zákon, jak z jeho výslovné dikce plyne, předpokládá další úvahu soudu o tom, zda je skutečně namíste výkon rozhodnutí odložit, zda v konkrétním případě není vhodnější takový návrh zamítnout, i když je splněna (osvědčena) alespoň jedna z podmínek uvedených ve druhé větě § 32 odst. 2 ZRŘ. Plyne to z formulace, která soudu dává možnost návrhu vyhovět, ale též takový návrh zamítnout (soud „může“ odložit vykonatelnost). Tato formulace však nezakládá libovůli soudu, ale předpokládá jeho realistickou úvahu o tom, zda jsou splněny též další předpoklady pro odklad vykonatelnosti rozhodčího nálezu. Rozhodnutí o odkladu vykonatelnosti totiž významně zasahuje do práv druhé strany rozhodčího řízení. Je proto třeba zvážit, zda by v konkrétním případě nebyl odklad vykonatelnosti rozhodčího nálezu samoučelný a do práv druhé strany povolením odkladu nebylo zasaženo bez důvodu, bylo-li by zřejmé, že návrhu na zrušení rozhodčího nálezu nelze vyhovět.

Nejsou-li splněny formální podmínky, za nichž lze (s úspěchem) návrh na zrušení rozhodčího nálezu podat, odklad vykonatelnosti rozhodčího nálezu účelný není. Splnění podmínek pro podání návrhu je tudíž třeba zkoumat v každém případě, tj. i tehdy, hrozí-li navrhovateli závažná újma (shodně srovnej Bělohlávek, A. J., Zákon o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů, Komentář, 2. vydání, Praha: C. H. Beck 2012, s. 1160-1171), či lze-li usuzovat, že jeho návrh na zrušení rozhodčího nálezu je důvodný. Mezi tyto formální podmínky patří samozřejmě a především včasnost takového návrhu. Předpokladem pro odklad vykonatelnosti rozhodčího nálezu je tudíž podání návrhu na zrušení rozhodčího nálezu v zákonem stanovené lhůtě.

Z pohledu uplatněného dovolacího důvodu není rozhodnutí odvolacího soudu správné, Nejvyšší soud je proto v souladu s § 243e odst. 1 o. s. ř. zrušil.

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)